

nappali, ebédlő, udvar felől a háló), ésszerű elosztású. A háló mellett fürdőszoba, az ebédlő a konyhából nyílik. Az épület lépcsős bejárójához — mint Kós Károly lakóépületein általában — veranda társul. Az épület ritmikáját a változatos tetőszerkezetek és az elcsúsztatott — négyzet és téglalap alaprajzú — épületszárnyak határozzák meg.

A MAGYAR-BIKALI REF. TEMPLOM

A MÁKÓI KULTÚRHÁZ

Ha Kós Károly építészetről beszélünk, nem szabad megfedelkednünk — a vele szorosan kapcsolatban álló — *műemlékvédő és -mentő tevékenységéről* sem. Hisz egy-egy épület bővítése a régi részek megerősítésével, sokszor teljes restaurálásával járt együtt. Saját megfogalmazásában egy helyütt ezt olvashatjuk a műemlék funkciójáról: „A műemlék egy nemzettársadalom múltbeli alkotó művészeti (építészeti) kultúrájának értékmérő dokumentuma, s az utód-társadalom művészeti kultúrájának (esztétikai műveltségének) közvetlen nevelő eszköze. Olyan érték, mely a maga korának szerkesztő-formáló szellemét, társadalmának életszemléletét őrizte meg számunkra. Pusztulása tehát pótolhatatlan vesztesége nemcsak az illető utód-társadalomnak, hanem az egész emberi világnak.” Ennek tudatában és szellemében végezte a műemlékmentés értékőrző felelősségteljes munkáját.

Az egyre pusztuló kalotaszegi műemlékek védelmére — a *magyarbikali templom* megmentését szorgalmazó cikkben — a szó meggyőző erejével hívta fel a figyelmet. A gyümölcsfavirág-illatú falu cinterme, harangtornyának szépsége elkápráztatta látogatóját, de a templom és a harangtorony katasztrofális állapota aggodását felkeltette.

„Áldott, szép falu. De talán a cinterme a legszebb. Ott a legtöbb a gyümölcsfa. De ott vannak Kalotaszeg legszebb fejfái is és ott az öreg, harangtornyos templom.

A legszebb magyar harangtornyos templom. Gótikus, mint a többi fajtájú és korabeli templom; festett mennyezetű és festett a karzata. És a harangtornya mintája a kalotaszegi harangtornyoknak.